
2022.gada 30.novembrī

UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA Nr. U-2 RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

*Instrukcija izstrādāta saskaņā ar
LR MK noteikumu Nr. 238 no 19.04.2016
“Ugunsdrošības noteikumi” prasībām.*

SATURS

1. UGUNSDZĒSĪBAS DIENESTA IZSAUKŠANAS KĀRTĪBA.
2. CILVĒKU EVAKUĀCIJAS KĀRTĪBA.
3. CILVĒKU AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM EVAKUĀCIJAS KĀRTĪBA UN PASĀKUMI EVAKUĀCIJAS NODROŠINĀŠANAI.
4. TEHNOLOĢISKO IEKĀRTU UN INŽENIERTĪKLU DARBĪBAS APTURĒŠANAS KĀRTĪBA.
5. ELEKTROINSTALĀCIJAS, ELEKTROIEKĀRTU UN ELEKTROIERĪČU ATVIEÑOŠANAS KĀRTĪBA.
6. UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU (TAI SKAITĀ UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMU) IEDARBINĀŠANAS KĀRTĪBA.
7. UGUNSDZĒSĪBAS LĪDZEKĻU IZMANTOŠANAS KĀRTĪBA.
8. MATERIĀLO VĒRTĪBU EVAKUĀCIJAS KĀRTĪBA.
9. RĪCĪBA SAGAI DOT VUGD UN UGUNSGRĒKA DZĒŠANAS LAIKĀ.
10. RĪCĪBA, JA NEESAT SADZIRDĒJIS TRAUKSMES SIGNĀLU, NEESAT SAŅĒMUŠI PAZIŅOJUMU PAR UGUNSGRĒKA IZCELŠANOS UN TAMLĪDZĪGOS GADĪJUMOS.

Lapa 2	UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA Nr. U-2
Latgales industriālais tehnikums	RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

1. UGUNSDZĒSĪBAS DIENESTA IZSAUKŠANAS KĀRTĪBA

1.1. Konstatējot ugunsgrēku vai aizdegšanās pazīmes (atklāta liesma, liels piedūmojums, spēcīga deguma smaka u.tml.) ēkā, ikviena darbinieka pienākums ir par to:

1.1.1. nekavējoties paziņot Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam (turpmāk tekstā – VUGD) pa tālruni **112**;

1.1.2. paziņot iestādes vadībai;

1.1.3. ja nepieciešams – paziņot saimniecības vadītājam, dienesta viesnīcas administratoram, apsardzes darbiniekam, attiecīgajiem avārijas dienestiem.

1.2. Darbinieks, kurš ziņo par ugunsgrēku VUGD, to dara no vietas, kurā nav ugunsgrēka bīstamo faktoru klātbūtnes, un sniedz šādu informāciju:

1.2.1. ugunsgrēka izcelšanās vietas adrese;

1.2.2. ugunsgrēka objekts;

1.2.3. vai ir cietušie, vai nepieciešama citu dienestu palīdzība (ugunsdzēsības dienesta dispečers izsūtīs visus citus nepieciešamos dienestus);

1.2.4. jānosauc savs vārds (vārdi), uzvārds un telefona numurs, pa kuru iespējams pārzvanīt un saņemt papildus informāciju;

1.2.5. jāatbild uz dispečera jautājumiem, jāsniedz visa tam nepieciešamā informācija līdz brīdim, kad klausuli noliek VUGD dispečers.

1.3. ATCERIETIES - Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta (VUGD) dispečers klausuli noliet pirmais!

2. CILVĒKU EVAKUĀCIJAS KĀRTĪBA

2.1. Darba laikā izdzirdot trauksmes signālu, kas brīdina par ugunsgrēka izcelšanos vai citu bīstamu situāciju, nekavējoties, pēc iespējas ātrāk bet neradot paniku, pārtraukt darbu un evakuēties no telpām pa tuvāko un drošāko, kas nav ugunsgrēka apdraudēts, evakuācijas ceļu.

2.2. Darba laikā pamanot ugunsgrēka izcelšanos, nekavējoties jāpamet telpa un jāinformē kolēģi.

2.3. Ja konstatējat, ka ir apdraudēti vai piedūmoti evakuācijas ceļi, pa kuriem plānojat evakuēties, pieprasīt informāciju par nepieciešamajām izmaiņām evakuācijā un izmantot alternatīvus evakuācijas ceļus.

2.4. Evakuēties vienlaicīgi no visām telpām atbilstoši saņemtajiem norādījumiem.

2.5. Brīdināt kolēģus, kuri var nedzirdēt signālu.

2.6. Brīdināt objekta apmeklētājus un sniegt visu nepieciešamo informāciju par evakuācijas ceļiem.

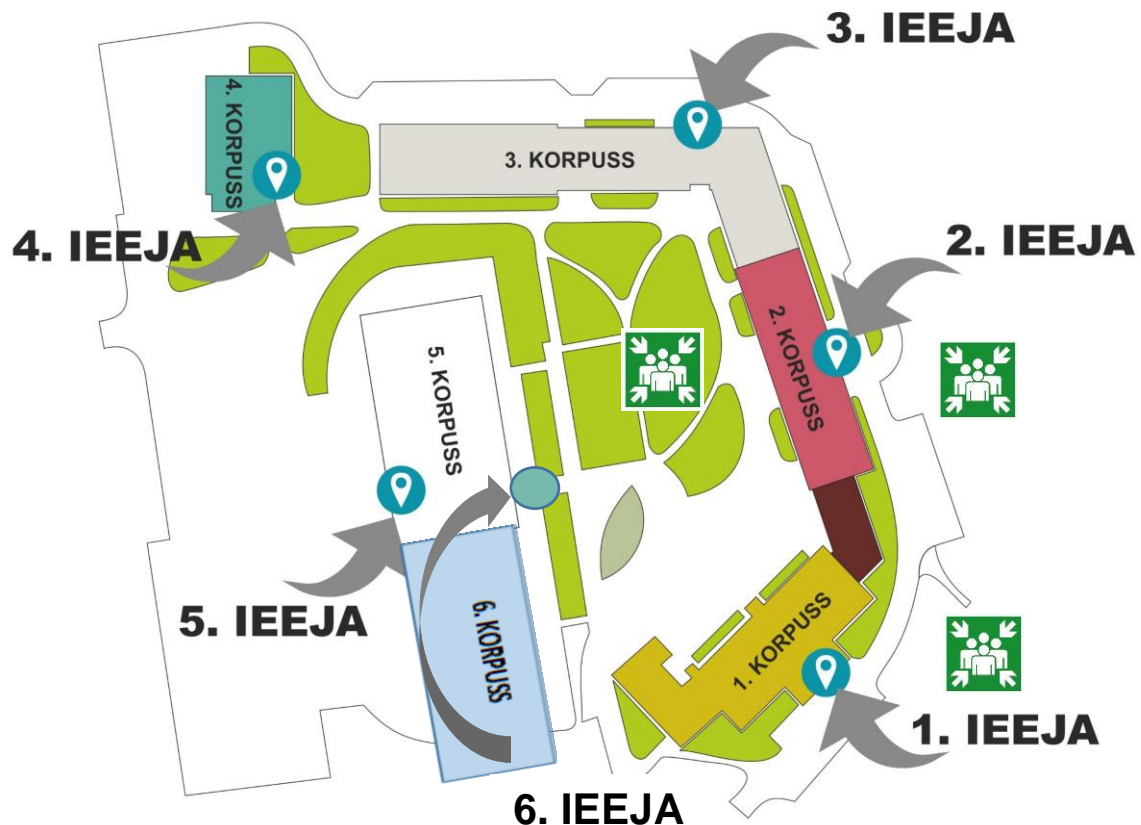
2.7. Ārpus telpām pulcēties pagalmā, drošā pulcēšanās vietā, kuru nosaka iestādes vadītājs vai viņa vietnieks.

Lapa 3	UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA Nr. U-2 RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ
Latgales industriālais tehnikums	

Droša pulcēšanās vieta nr.1 – 1. Ieeja.

Droša pulcēšanās vieta nr.2 – 2. Ieeja.

Droša pulcēšanās vieta nr.3 – pagalmā.

2.8. Pulcēšanās vietā pārliecināties, ka no telpām evakuējušies visi kolēģi.

2.9. Ja kāds no kolēģiem nav ieradies pulcēšanās vietā, centieties noskaidrot viņa atrašanās vietu.

2.10. Ugunsgrēka gadījumā evakuācijai aizliegts izmantot liftu.

3. CILVĒKU AR ĪPAŠĀM VAJADZĪBĀM EVAKUĀCIJAS KĀRTĪBA UN PASĀKUMI EVAKUĀCIJAS NODROŠINĀŠANAI

3.1. Ugunsgrēka gadījumā apmeklētāja (-u) ar īpašām vajadzībām evakuācija tiek uzsākta nekavējoties, vienlaicīgi ar darbinieku evakuāciju.

3.2. Apmeklētājam (-iem) ar īpašām vajadzībām palīdz evakuēties darbinieks (-i), pie kura apmeklētājs ieradies.

3.3. Darbinieks, kurš palīdz evakuēties apmeklētājam ar īpašām vajadzībām, nepieciešamības gadījumā pieaicina palīgā kolēģus.

3.4. Ja pašu spēkiem evakuācija nav iespējama, nekavējoties informēt darba devēju un Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestu.

<i>Lapa 4</i>	<i>UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA Nr. U-2</i>
<i>Latgales industriālais tehnikums</i>	<i>RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ</i>

4. TEHNOLOĢISKO IEKĀRTU UN INŽENIERTĪKLU DARBĪBAS APTURĒŠANAS KĀRTĪBA

- 4.1. Ugunsgrēka gadījumā vai darba laikā izdzirdot trauksmes signālu, kas brīdina par ugunsgrēka izcelšanos, tehnoloģisko iekārtu izslēgt secībā, kā noteikts iekārtas lietošanas instrukcijā, pamācībā.
- 4.2. Ēkā esošā automātisko ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma ugunsgrēka gadījumā nostrādā automātiski. Vienlaicīgi automātiski izslēdzas ventilācijas sistēma. Atbildīgā persona par nozīmīgo inženiertehnisko sistēmu ekspluatāciju – saimniecības vadītājs vai persona, kura viņa aizvieto.
- 4.3. Atbildīgās personas par citu iekārtu (darbgaldi u.c.) apturēšanas kārtību – attiecīgajā iecirkņā (nodaļas) vadītājs vai persona, kura viņa aizvieto.
- 4.4. Nepieciešamības gadījumā izslēgt elektroenerģijas padevi. Atbildīgā persona par elektrosaimniecību – elektriķis.
- 4.5. Ārkārtas situācijās paziņot saimniecības vadītājam, elektriķim un, ja nepieciešams, attiecīgajiem avārijas dienestiem.

5. ELEKTROINSTALĀCIJAS, ELEKTROIEKĀRTU UN ELEKTROIERĪČU ATVIENOŠANAS KĀRTĪBA

- 5.1. Darba laikā izdzirdot trauksmes signālu, kas brīdina par ugunsgrēka izcelšanos, elektroietais (datori, darbgaldi u.c.) izslēgt secībā, kā noteikts elektroietais lietošanas instrukcijā, pamācībā.
- 5.2. Ja aizdegusies elektroietaise, nekavējoties atvienot elektroietaisi no elektrotīkla izvelkot barošanas vada kontaktdakšu no rozetes.
- 5.3. Ja uzkarsis vads vai kontakt savienojums, un nav nostrādājusi automātiskā pārsprieguma aizsardzības sistēma, atslēgt strāvas padevi tuvākajā sadales ietaisē vai paziņot saimniecības vadītājam un elektriķim par nepieciešamību atslēgt elektropadevi.
- 5.4. Nepieciešamības gadījumā izslēgt elektroenerģijas padevi. Atbildīgā persona par elektrosaimniecību – elektriķis.
- 5.5. Ārkārtas situācijās paziņot saimniecības vadītājam, elektriķim un, ja nepieciešams, attiecīgajiem avārijas dienestiem.

6. UGUNSDROŠĪBAI NOZĪMĪGO INŽENIERTEHNISKO SISTĒMU (TAI SKAITĀ UGUNSAIZSARDZĪBAS SISTĒMU) IEDARBINĀŠANAS KĀRTĪBA

- 6.1. Objektā ir uzstādīti automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas ugunsgrēka detektori, no kuriem signāls tiek novadīts uz ēkas kopējo automātiskās ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēmas paneli (1.stāvs, dienesta viesnīca).

Lapa 5	UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA Nr. U-2 RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ
Latgales industriālais tehnikums	

6.2. Ēkā esošā automātisko ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma ugunsgrēka gadījumā nostrādā automātiski, ieslēdz trauksmes signālu un ugunsgrēka balss izziņošanas sistēmu.

6.3. Evakuācijas paziņojums tiek translēts visu evakuācijas laiku šādā secībā:

6.3.1. uzmanību piesaistošs signāls (4–10 sekundes);

6.3.2. īss klusuma brīdis (1–2 sekundes);

6.3.3. evakuācijas ziņojums;

6.3.4. klusuma brīdis (1–5 sekundes).

6.4. Ārkārtas situāciju gadījumos, kad automātiskā ugunsgrēka atklāšanas un trauksmes signalizācijas sistēma vēl nav nostrādājusi, trauksmes signalizāciju iedarbināt nospiežot tuvāko ugunsgrēka trauksmes pogu trauksmes signāla ieslēgšanai manuāli.

7. UGUNSDZĒSĪBAS LĪDZEKĻU IZMANTOŠANAS KĀRTĪBA

7.1. Lai pielietotu (palaistu darbībā) dažādu tipu ugunsdzēsamos aparātus, rīkojieties atbilstoši lietošanas instrukcijai, kura atrodas uz aparāta korpusa, tai skaitā:

7.1.1. paņemt ugunsdzēsības aparātu, noraut plombu, izvilkt sprostapu;

7.1.2. pieiet pie aizdegšanās vietai pēc iespējas tuvāk;

7.1.3. netuvoties degšanas vietai ar plīvojošu, neaizpogātu, viegla auduma apģērbu.

7.1.4. virzīt uzgali uguns virzienā un nospiegt rokturi;

7.1.5. dzēšot ar pulvera ugunsdzēsamo aparātu, strūklu virzīt no aptuveni 1,5 – 2 metru attāluma, lai strūklas spēka rezultātā telpā netiktu izmētātas ogles un citi kvēlojoši, degošās vietas fragmenti;

7.1.6. pulvera ugunsdzēsamais aparāts aptur degšanu tikai uz brīdi – nositot liesmas, izolējot skābekļa piekļuvi, bet nenoņem degšanas temperatūru, un tāpēc tā jāpazemina atdzesējot degušo vietu ar ūdeni, vai ogļskābes aparātu, vai arī degušo priekšmetu nogādāt ārpus telpām, svaigā, vēsā gaisā;

7.2. Ja ir pieejami vairāki ugunsdzēsības aparāti, izmantot tos vienlaicīgi, nevis secīgi vienu pēc otra.

7.3. Pēc pielietošanas izmantotos rokas ugunsdzēsamos aparātus aizliegts novietot atpakaļ stendos, pie konstrukcijām u.tml. - **nogādāt atkārtotai uzpildīšanai!!!**

Lapa 6	UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA Nr. U-2 RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ
Latgales industriālais tehnikums	

7.4. **Atcerieties** – dzēsiet ugunsgrēku un izmantojiet ugunsdzēsības līdzekļus tikai galējas nepieciešamības gadījumā, kad šo darbību neveikšana var radīt ne-novēršamus draudus Jūsu drošībai un dzīvībai.

7.5. Citos gadījumos rīkotos atbilstoši MK noteikumu “Ugunsdrošības noteikumi” 6 punkta prasībām - **Personu pienākums ir** nepieļaut ugunsgrēka izcelšanos vai darbības, kas var izraisīt ugunsgrēku, kā arī, **atrodoties būvē, neka-vējoties evakuēties, atskanot ugunsgrēka trauksmes signālam vai pamanot ugunsgrēku.**

8. MATERIĀLO VĒRTĪBU EVAKUĀCIJAS KĀRTĪBA

8.1. Materiālo vērtību evakuācija tiek veikta, ja to atļauj konkrētā situācija, tā neapdraud darbiniekus un netraucē ugunsgrēka vai tā seku likvidācijai.

8.2. Atgriezties ēkā un veikt materiālo vērtību evakuāciju tikai ar VUGD atļauju.

8.3. Rīkojumu par materiālo vērtību evakuāciju no telpām, kuras ugunsgrēka gadījumā nav tieši apdraudētas, dot iestādes vadītājs vai viņa vietnieks, nepieciešamības gadījumā nozīmējot evakuācijas darbu vadītāju.

8.4. Evakuācijas darbu vadītājs norāda:

- darbinieku pulcēšanās vietu;
- dokumentu, informācijas nesēju un materiālo vērtību evakuācijas secību un vietu.

8.5. Iestādes vadītājs vai viņa vietnieks norīko darbinieku ārpus telpām evakuētās dokumentācijas, informācijas nesēju un mantu apsardzei.

9. RĪCĪBA SAGAI DOT VUGD UN UGUNSGRĒKA DZĒŠANAS LAIKĀ

9.1. Iestādes vadībai:

- norīkot darbiniekus, kuri sagaida ugunsdzēsības un glābšanas dienestu uz ielas;
- konsultēt ugunsdzēsības un glābšanas dienestus par objekta specifiku, iespējamiem bīstamiem faktoriem;
- ja nepieciešams, norīkot ugunsdzēsības un glābšanas dienestu rīcībā tik darbinieku un tehnikas, cik nepieciešams darbiem, kas saistīti ar ugunsgrēka dzēšanu, cilvēku un materiālo vērtību evakuēšanu un ugunsgrēka seku likvidāciju.

9.2. Darbiniekiem, kuri norīkoti sagaidīt ugunsdzēsības un glābšanas dienestu uz ielas, pēc ierašanās informēt VUGD:

- kurā vietā deg un īsāko ceļu līdz ugunsgrēka vietai;
- par ugunsgrēka stāvokli;
- par tuvākajām ūdens ņemšanas vietām;
- par elektroenerģiju (atslēgta ir vai nav) vai atslēgšanas paņēmieniem;

Lapa 7	UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA Nr. U-2 RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ
Latgales industriālais tehnikums	

- par materiālajām vērtībām, kuras apdraud dūmi, uguns vai ūdens.
- 9.3. Visiem darbiniekiem ugunsgrēka dzēšanas laikā nepieciešams:
- izpildīt tās VUGD personas rīkojumus, kas vada dzēšanas darbus;
  - neveikt darbības, kas var traucēt ugunsgrēka dzēšanu un tā seku likvidēšanu.

10. RĪCĪBA, JA NEESAT SADZIRDĒJIS TRAUKSMES SIGNĀLU, NEESAT SAŅĒMUŠI PAZIŅOJUMU PAR UGUNSGRĒKA IZCELŠANOS UN TAMLĪDZĪGOS GADĪJUMOS

10.1. Ugunsgrēka gadījumā, ja nevarat izklūt no ēkas, atgriežaties savā darba telpā aizverot cieši durvis un logus, un pa pieejamiem saziņas līdzekļiem ziņojiet vadītājam, kolēģiem, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam par savu atrašanās vietu.

10.2. Ja nedarbojas saziņas līdzekļi, mēģiniet radīt troksni, lai pārējie zinātu, kur Jūs atrodaties. To vislabāk darīt, sitot kopā dažādus priekšmetus, nevis kliegzot, jo ir svarīgi taupīt elpu. Arī vicinot pa logu dvieļi vai aizkaru, Jūs pievērsīsiet uzmanību savai atrašanās vietai.

10.3. Ja pieejat pie durvīm un pieskaroties tām jūtat, ka tās ir karstas, neveriet tās vaļā. Tas var nozīmēt, ka uguns plosās telpā tieši aiz durvīm. Atverot durvis, liesmas momentā iekļūs telpā. Aizvērtas durvis var kalpot par drošu aizsegu no uguns un var pasargāt Jūs, kamēr ierodas palīdzība

10.4. Ja durvis karstas, iespēju robežās aizbāziet spraugas. Šim nolūkam vislabāk kalpos viss, kas pa rokami, piemēram, mitri dvieļi vai cits materiāls.

10.5. Ja telpa ir pilna ar dūmiem, rāpojiet uz logu. Mazliet atveriet to. Atverot logu pilnīgi, Jūs radīsiet papildus caurvēju, kas veicinās dūmu pieplūdumu telpā.

10.6. Turieties zemu pie loga. Tas ļaus Jums elpot svaigu gaisu un izvairīties no dūmiem, kas lēnām piepildīs telpu.

10.7. Tikai galējās nepieciešamības gadījumā atveriet logu pilnīgi vai izsitiet stiklu. Taču šādā gadījumā dūmi var iekļūt telpā arī no ēkas ārpusēs. Turklāt, ja logs būs izsists, Jums vairs nebūs iespēju to aiztaisīt.

10.8. Ja evakuācijas ceļu, pa kuru Jūs evakuējaties, piepilda dūmi un nav iespējams mainīt evakuācijas virzienu – turpiniet evakuāciju pēc iespējas tuvāk grīdai.

10.9. Ja atrodaties pirmajā stāvā un varat pa logu izklūt drošībā - dariet to. Ja atrodaties augstāk par pirmo stāvu, pēc iespējas ilgāk atturieties no lēmuma izlēkt, lai neiegūtu traumas, lecot no bīstama augstuma.

10.10. Ja kabineta durvis nav karstas, mazliet paveriet tās un palūkojieties, vai ārpusē nav dūmu un uguns. Kad atstājat telpu, (aizveriet) durvis. Tas mazinās uguns izplatību un aizsargās īpašumu.

10.11. Ja iespējams, aizsedziet degunu un muti ar kādu mitru materiālu, lai ar karsto gāzu maisījumu neapdedzinātu plaušas.

Lapa 8	UGUNSDROŠĪBAS INSTRUKCIJA Nr. U-2
Latgales industriālais tehnikums	RĪCĪBA UGUNSGRĒKA GADĪJUMĀ

10.12. Ja Jums aizdegas drēbes, nekrītiēt panikā un neviciniet rokas, jo tas tikai veicinās liesmu izplatīšanos. Šādā gadījumā apstājieties, nogulieties un zemes, sāciet vārtīties uz priekšu un atpakaļ. Ja pie rokas ir sega (galējas nepieciešamības gadījumā mētelis) aptiniet to sev apkārt.

ATCERIES!

- **Liesmas, karstums** – ugunsgrēka temperatūra jau pēc 10 minūšu ilgas degšanas var sasniegt vidēji 8000C.
- **Skābekļa trūkums** - ugunsgrēkam izplatoties, tas patērē arvien vairāk skābekļa telpā (parasti skābekļa saturs gaisā 21%). Skābekļa satura samazināšanās līdz 15% rada cilvēkam bīstamu vidi. Skābekļa trūkuma simptomi organismā - nelieli muskuļu koordinācijas traucējumi, paaugstināts elpošanas biežums, pazeminoties skābekļa saturam – parādās reibonis, galvassāpes, straujš nogurums, kam seko bezsamaņa un var iestāties nāve.
- **Dūmi** – dūmi satur kvēpu un pelnu daļiņas, kairinošas un toksiskas gāzes, kas apdraud cilvēka veselību un dzīvību. Dūmi var apgrūtināt izkļūšanu no telpas, jo samazina redzamību. Ja iespējams, aizsedziet degunu un muti ar kādu samitrinātu materiālu, tas filtrēs dūmus un elpot būs vieglāk. Piedūmotās telpās ieteicams pārvietoties tuvāk grīdai (rāpus).
- **Gāzes**. Visos ugunsgrēkos izdalās oglekļa monoksīds (tvana gāze) un oglekļa dioksīds (ogļskābā gāze). Sadegšanas rezultātā izdalās vēl citas gāzes, no kurām atsevišķas ir toksiskākas par tvana un ogļskābo gāzi, bet parasti ir mazākos apjomos.
- **Oglekļa monoksīds jeb Tvana gāze (CO)** – rodas degt spējīgas vielas nepilnīgas sadegšanas rezultātā. Toksiska gāze bez krāsas un smaržas. Oglekļa monoksīds asinīs saistās ar hemoglobīnu, kas transportē skābekli pa organismu, un aizvieto skābekli ar oglekļa monoksīdu, kas var izraisīt cilvēka nāvi.
- **Oglekļa dioksīds (CO₂)** – smaga, bezkrāsaina gāze ar nedaudz skābenu smaržu un garšu. Paaugstinātā koncentrācijā var izraisīt elpošanas biežuma palielināšanos, galvassāpes, reiboni, svīšanu.

Instrukciju izstrādāja:

darba aizsardzības speciālists _____ S. Naglis